

Od września 2017r. klasy mundurowe ZSiPO w Skale objęte są pilotażowym programem wspierania szkół ponadgimnazjalnych prowadzonym przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Jednym z wielu zadań wymaganych do zrealizowania w bieżącym roku szkolnym jest wybór Patrona. 30 maja uczniowie realizujący na naszej Szkole innowację pedagogiczną dokonali wyboru Patrona Klas Mundurowych Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Skale. Nad całością uroczystości czuwał zespół nauczycieli (w składzie: p. A. Kowalik, p. B. Krupa, p. E. Morawska, p. A. Opalska, p. P. Tomczyk), który dokonał wyboru i prezentacji kandydatów. Kryteriami, na które zwrócono uwagę były przede wszystkim: związek z naszą Małą Ojczyzną i postawa, która może stać się wzorem dla przyszłych członków tzw. służb mundurowych. Zadbano również o rekomendację znawcy lokalnej historii, pana Piotra Trzcionki – radnego Powiatu Krakowskiego, autora książek o Skale i jej mieszkańcach.

Spośród zaprezentowanych czterech kandydatów zdecydowaną większością głosów **Patronem Klas Mundurowych**
został pan
Teofil Puchalski – żołnierz 3. Brygady Strzelców Karpackich, zdobywca m.in. Monte Cassino, uczestnik walk o Tobruk; nauczyciel i wychowawca naszego Liceum Ogólnokształcącego, znany i szanowany mieszkaniec Skały.

Poniżej znajdują się noty biograficzne wszystkich kandydatów oraz prezentacja przedstawiająca życie pana Teofila Puchalskiego.

Stanisław Baranek**,** ps. "Kruk". Urodził się 27 sierpnia 1930 r. w Skale. W czasie okupacji był żołnierzem placówki Armii Krajowej w Skale jako łącznik 5 Pułku Strzelców Konnych

Krakowskiej Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej AK. W lipcu 1944 r. w Ojcowie był uczestnikiem obstawy odwrotu żołnierzy "Parasola" po zamachu na gen. Wilhelma Koppa. Wiosną 1946 r. zorganizował na terenie Skały organizację pod nazwą Młodzież Armii Krajowej, podległej miejscowej placówce WiN. Został aresztowany na początku kwietnia 1950 r. i osadzony początkowo w PUBP w Olkuszu, gdzie po brutalnym śledztwie postawiono mu 7 czerwca 1950 r. zarzuty: działalności antypaństwowej przynależność do nielegalnej organizacji i nielegalnego posiadania broni. 18 lipca 1950 r. został skazany wyrokiem WSR w Krakowie na 12 lat więzienia, 4 lata pozbawienia praw publicznych i przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa. Mimo odwołań wyrok został podtrzymany przez Najwyższy Sąd Wojskowy a łączną karę St. Baranek odsiadywał w Rawiczu, Wronkach (od 1954 r) a następnie w ośrodku Pracy Wychowawczej w Knurowie, gdzie pracował jako górnik dołowy w tamtejszej KWK z więzienia został zwolniony stycznia 1955 roku. Wróci do Skały a następnie zamieszkał w Krakowie, gdzie zatrudni się w Spółdzielni Pracy Cholewkarzy „Krak" a potem w Hucie "Lenina", gdzie pracował na wydziale W-29 jako maszynista pomp. Przez cały okres rządów komunistycznych był wierny idei niepodległej Polski. W czerwcu 1980 r. przystąpi do Konfederacji Polski Niepodległej i NSZZ "Solidarność". W tym okresie był nada stale nękany przez organy bezpieczeństwa PRL, a w 1983 r. został nawet ponownie aresztowany. Zmarł 27 listopada 1997 r. w Krakowie. Jego doczesne szczątki spoczywają w grobowcu rodzinnym w Skale. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Władysław Synowiec, ps. "Groźny". Urodził się 14 października 1915 r. w Skale. W latach 1937-39 odbywał służbę wojskową w 2 Dywizjonie Pociągów Pancernych w Niepołomicach. Wziął udział w kampanii wrześniowej. W czasie okupacji hitlerowskiej należał do Związku Walki zbrojnej a następnie od 1943 r. był dowódcą placówki AK Inspektorat ,,Maria w Skale. Po wojnie zaangażował się w konspiracje antykomunistyczną, zostając kierownikiem komórki gminnej WiN w Skale. Placówka ta odgrywała ważną rolę w okręgu Krakowskim WiN jako dogodny punkt kontaktowy z władzami okręgu oraz była punktem kolportowania podziemnej prasy konspiracyjnej głownie "Orla Białego" i "Niepodległość". Synowiec jako szef placówki rozbudował kolo m.in. przez włączenie w jego strukturę zaufanych ludzi wywodzących się z AK. Zrzeszenie obok działalności politycznej przygotowywało się również do walki zbrojnej, polegającej szczególnie na samoobronnych działaniach likwidacyjnych. Na początku stycznia 1949 r. została aresztowany przez UB i skazany na łączną karę 5 lat więzienia. Zmarł 17 listopada 1951 r. w więzieniu na Wronkach i tam też został pochowany. Zostawił żonę i kilkuletniego syna. Jego symboliczny grób znajduje się na cmentarzu w Skale. Pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami.

Józef Zadęcki - urodzi się 13 grudnia 1913 r. w Skale w rodzinie robotniczej, był synem Tomasza i Salomei z Marcińskich. Po ukończeniu szkoły podstawowej zdobyciu zawodu mechanika samochodowego rozpoczął pracę jako i kierowca. W latach 1934-36 odbywał służbę wojskową w 5 Pułku Pancernym w Krakowie. Do wojny pracował jako kierowca autobusu, kursującego na trasie Kraków-Skala-Olkusz. W czasie kampanii wrześniowej dowodził czołgiem i walczył z Niemcami na froncie od Częstochowy aż do Tomaszowa Lubelskiego, gdzie dostał

się do niewoli w dniu 26 września 1939 r. W czasie transportu zbiegł i pod koniec października wrócił do Skały. Mając szerokie kontakty, wstąpił jeszcze w grudniu 1939 r. do podziemnej organizacji Służba zwycięstwu Polsce, a następnie do ZWZ i AK. W organizacjach podziemnych był dowódcą drużyny dywersyjnej „Zemsta” ZWZ, a dodatkowo również pełnił funkcję szefa transportu w Inspektoracie „Maria” w 106 Dywizji Piechoty AK.

W dniu 3 lipca 1944 r. drużyna dywersyjna stoczyła walkę z żandarmerią niemiecką pod wsią Wielmoża, uwalniając aresztowanego członka AK, por. Jerzego Kluskę ps. „Zawieja”. W walce tej zginął kapral J. Zadęcki ps. ,,Żmija Pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari V kl. i Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami oraz awansowany do stopnia porucznika. W odwecie za akcję pod Wielmożą Niemcy aresztowali żonę Zadęckiego - Pelagię, którą bito i katowano na posterunku w Skale. Następnie przewieziono do Miechowa, a stamtąd do więzienia na Montelupich w Krakowie. Po kolejnych przesłuchaniach i katowaniu została ona przewieziona do obozu koncentracyjnego w Ravensbruck, gdzie dokonywano na niej pseudomedycznych eksperymentów. W sierpniu 1944 r. trafiła do obozu w Buchenwaldzie, gdzie przebywała aż do wyzwolenia.

Uzasadnienie:

Wyżej wymienione osoby były związane z miastem i gminą Skała tak ze względu na urodzenie jak i swoją dalszą działalnością patriotyczno-społeczną. Postacie te odcisnęły swoim bohaterskim życiem piękny ślad o którym warto by pamiętały pokolenia tak Skalan jak i wszystkich Polaków. Przypadło ono na ciężkie i trudne lata II wojny światowej i okres walk niepodległościowych lat 1945-56. Ich życie to pasmo odważnej walki o wolną, niepodległą i suwerenną Polskę. Niektórzy z nich przypłacili ja życiem. Tym bardziej w tym roku - 2018, kiedy przypada 100-lecie odzyskanie przez Polskę niepodległości winniśmy pamiętać o tak znamienitych postaciach naszej lokalnej historii, którym tym samym oddajemy cześć i honor z bycie godnym Polakiem, Obywatelem i Patriotą.

Zespół koordynujący

Prezentacja przedstawiająca życie pana Teofila Puchalskiego

Zdjęcia:

